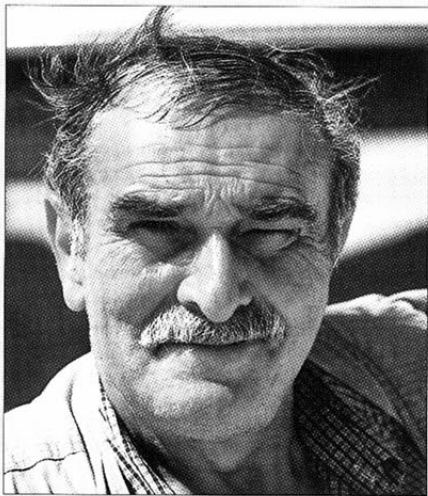

In memoriam

Nick Van de Put

(1943-2000)

Geheel onverwacht overleed Nick Van de Put op 9 januari 2000. Nick was 56 jaar, een leeftijd waarop men niet behoort heen te gaan. Met hem verdwijnt een merkwaardig en wel uniek figuur uit de gelederen van de Vlaamse veldornithologen. Sinds vele jaren had hij immers autoriteit en leiderschap verworven in het zoeken en determineren van moeilijke soorten, zoals Oeraluil, Dwerguil, Witrug- en Drieteenspecht. Velen hebben hun eerste waarnemingen van deze soorten aan Nick te danken. Bovendien was hij een bijna niet te evenaren bekwaam determinator van roofvogels en uilen. Door deze eigenschappen en zijn vele reizen was Nick als ornitholoog tot ver in het buitenland bekend.

Nick begon zijn lange ornithologische loopbaan in de Midden- Kempen. Omringd door een aantal bekwame veldornithologen en vrienden zoals Karel Van Doninck, Staf Van Reeth, Leo Drijvers en Robert Bosmans, kamde hij hier de laatste rijke natuurgebieden uit: de Zegge, het Geels Gebroekt en het huidige provinciaal domein van Retie, waar in het begin van de jaren zestig Woudaapje, Roerdomp, Wulp, Korhaan en Nachtzwaluw nog goed vertegenwoordigd waren. Intussen was Nick zeer actief in zijn uitverkoren natuurgebieden het Rijnland en vooral de omgeving van Jülich, waar hij vele dagen van zijn jeugd had doorgebracht.

Veel Wielewalers zullen zich Nick nog herinneren door zijn regelmatige deelname aan de Nationale Wiclewaalreizen. Zijn stimulerende aanwezigheid leverde steeds heel wat vogelsoorten op. Wie in Nick's kielzog sprong kon mee profiteren van de vele soorten die hij door zijn biotoopkennis vond. Door zijn gedrevenheid namen wij bv. in Marokko '79 alle typische vogelsoorten waar. Als een veldheer loodste hij ons toen door de vallei van de Draa, op zoek naar Bruinnekraven en Heremietbissen. Nooit zal de deelnemende groep de vijfhonderd Kroonzandhoenders vergeten die Nick gevonden had in Kela-des-Mgouna en die in gesloten formatie luid roepend over ons heen vlogen. Tussen Boulma en Tinerhir observeerden we dankzij Nick een dozijn soorten leeuweriken. Het was zonder meer de onvermoeibare inzet van Nick die deze en nog vele andere reizen een uitgebreide lijst van waarnemingen opleverde. Zijn enthousias-

me, vitaliteit en doorzettingsvermogen werkten bij iedereen stimulerend. Als reisleader bereidde hij zijn vele tochten één voor één voor tot op de minuut en tot aan de meest geheimzinnige en onbekende plaatsen. Zijn bijzondere speurzinn kwam hierbij goed van pas. Hij hield zich strikt aan dit vooropgestelde reisplan en vroeg discipline van zijn vele tochtgenoten. Telkens kon hij iedereen overtuigen om terug te keren en opnieuw te laten genieten van de vogelsoorten die zijn voorkeur wegdroegen. Velen hebben dankzij Nick in Duitsland onvergetelijke ontmoetingen gekend met Middelste Bonte en Grijskopspecht, met voorbijtrekkende Kraanvogels, baltende Wespdierven en jagende Haviken. In Spanje, zijn geliefkoosd vakantieland, genoten vooral de Pyreneeën, Los Monegros en Estremadura zijn voorkeur. Wie het voorrecht kreeg om mee te reizen naar dit zo rijke roofvogelland, kon steunend op zijn ervaring steeds meegenieten van Lammergieren, Havikarenden, Spaanse Keizerarenden, Grijsze Wouwen, Grote Trappen en Duponts Leeuweriken. Nick, de wandelende "Porter", mag dan ook één van de pioniers genoemd worden die vooral die delen van Spanje in de Vlaamse bekendheid bracht. In de toekomst zullen nog vele Spanje-reizigers genieten van zijn jarenlange mond aan mond reclame. Hetzelfde kan gezegd worden van de Argonnestreek in Frankrijk. Vooral de gebieden rond Lac de Der en Lac de la Forêt d' Orient kenden voor Nick in de jaren zeventig al geen geheimen meer.

In 1986 werden Nick en zijn vogelvrienden, waaronder Marc van Beirs, in Kenia met verstomming geslagen door het rijke aanbod aan vogelsoorten. Hier werd dan de aanzet gegeven om regelmatig naar verre landen af te reizen. Erg ontgoocheld over het natuurbehoud in Vlaanderen, beschouwde hij de verdwijning van veel Kempische vogelsoorten als een persoonlijk verlies. Met veel animo kon hij vertellen over de vroegere tijd, toen alles nog zo rijk was. Vandaar zijn vlucht naar het buitenland waarbij hij steeds opnieuw, zijn reizen tot in detail voorbereidde en later volgens een visueel gemakkelijk herkenbaar kleurensysteem, zijn waarnemingen in een hele reeks dikke logboeken verwerkte. Altijd werd veel aandacht besteed aan de naamge-

ving en de synoniemen van de buitenlandse vogelsoorten, die hij een Nederlandse naam gaf en nimmer vergat.

Nick had een fantastische stijl van vogels waarnemen, die bij mensen die hem niet zo goed kenden, wel eens wrovel opriep. Hij kon niet ophouden voor het pikdonker was; honger, dorst, vermoeidheid en soms ijzige koude ten spijt. Zijn interesse strekte zich uit tot ver voorbij de vogels en zijn verrassend grote kennis van zoogdieren, reptielen, amfibieën en zelfs vissen verbaasde elkeen.

Mede door zijn drukke beroepsbezigheden, is het spijtig dat Nick, begaafd als hij was met arendsogen, een scherp geheugen en een gedegen literatuorkennis, maar weinig van zijn bevindingen op papier heeft gesteld. Wel bewerkte hij voor 'Vogels in Vlaanderen' de hoofdstukken van Rode Wouw, Havik (met wijlen Rogier De Fraine), Sperwer en Ruigpootbuizerd (met Paul Herroelen). Zijn werken 'De Grijsze Wouw *Elanus caeruleus* in Spanje en Portugal- mei 1978' (met P. Van Roste en F. Roels, Veldornithologisch Tijdschrift 2, 1979: 115-120) en vooral 'Novemberwaarnemingen van de Rotskruiper *Tichodroma muraria* in de Spaanse Pyreneeën (met Luc Bekaert, *ibid.*7, 1984: 10-20), genoten erkenning in het buitenland en werden o.m. in de Spaanse ornithologische literatuur bij herhaling geciteerd.

We zijn Nick zeer dankbaar voor het vele moois dat hij ons getoond en geleerd heeft. De redactie van Oriolus en de vele vrienden die Nick achterliet betuigen hun innige deelneming aan zijn echtgenote Magda en aan zijn kinderen Erwin en Karolien. Zij verdienen ons medeleven bij deze onverwachte, zo harde klap.

Luc Bekaert
Jacques Van Impe